

საქართველოს გარემოს დაცვის მინისტრის

KA060147474573912

ბრძანება No-313

ქ. თბილისი

13 / დეკემბერი / 2012 წ.

საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის ჩქაროსნული საავტომობილო გზის ზესტაფონი-ქუთაისის მონაკვეთის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშზე ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის დამტკიცების შესახებ

„გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „კ“ ქვეპუნქტისა და ამავე მუხლის მე-4 პუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა:

1. დამტკიცდეს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა (№43; 10.12.12წ) საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ წარმოდგენილ ჩქაროსნული საავტომობილო გზის ზესტაფონი-ქუთაისის მონაკვეთის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშზე;
2. ამ ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტმა უზრუნველყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით (№43; 10.12.12წ) გათვალისწინებული პირობების შესრულება;
4. ეს ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტს;
5. ბრძანება ძალაში შევიდეს საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
6. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს საქართველოს მთავრობაში (ქ.თბილისი, ინგოროყვას ქ. №7) მისი ძალაში შესვლიდან ერთი თვის ვადაში;

საფუძველი: ეკოლოგიური ექსპერტიზისა და ინსპექტირების დეპარტამენტის უფროსის მოვალეობის შემსრულებლის თამარ შარაშიძის მოხსენებითი ბარათი; საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის წერილი (№6108; 26.11.12წ) ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა (№43; 10.12.12წ).

მინისტრი

ხ. ჯოქოაძე

ხათუნა გოგალაძე

საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. 6ა, ტელ: 272-72-00, 272-72-20 ფაქსი: 272-72-37

ეკოლოგიური ექსპერტიზის
დასკვნა პროექტზე

№ 43

10 დეკემბერი 2012 წ.

I. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება – ქუთაისი-ზეესტაფონის ჩქაროსნული საავტომობილო გზის მშენებლობა და ექსპლუატაცია.
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო, საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი. ალ. ყაზბეგის გამზ. №12.
3. საქმიანობის განხორციელების ადგილმდებარეობა – ქუთაისი-ზეესტაფონი.
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 26.11.12წ.
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – ფონდი მსოფლიო გამოცდილება საქართველოსთვის.

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ, ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით, ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილია, ჩქაროსნული საავტომობილო გზის ზესტაფონი-ქუთაისის მონაკვეთის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში.

გზმ-ს ანგარიშის თანახმად:

ზესტაფონი-ქუთაისის ახალი გზის მონაკვეთი იწყება ზესტაფონის რაიონში სოფ. არგვეთის ტერიტორიაზე თბილისი-სენაკი-ლესელიძის საავტომობილო გზის კმ 200+460-დან, (რომელიც შეესაბამება კვ 0+00-ს). გზა გადის ზესტაფონის და თერჯოლის რაიონის სოფლებში: არგვეთა, სიქთარვა, ბარდუბანი, სიმონეთი და მთავრდება სოფელ ნახშირდელეს შესასვლელთან. კვეთს მდინარე ჩოლაბურს, მდინარე ჩხარას, მდინარე ძერვულას, დელეებს და ხევებს. საპროექტო მონაკვეთის მთლიანი სიგრძე შეადგენს 15.172 კმ-ს. გზის ღერძად მიღებულია ოთხი ზოლი, სულ ტრასაზე არის 16 მოხვევის კუთხე, პროექტირებისას გამოყენებულია ჰორიზონტალური მრუდის შემდეგი რადიუსები: 1000 მ-იანი-1ც, 1200 მ-იანი-5ც, 1500 მ-იანი-5ც, 1600 მ-იანი-1ც, 2500 მ-იანი-1ც, 3000 მ-იანი-1ც, 5000 მ-იანი-1ც და 20000 მ-იანი-1ც.

გზის მიწის ვაკისის სიგანე შეადგენს 28.5 მ, სავალი ნაწილის სიგანე 2 x 7.5მ, გამაგრებული გვერდების სიგანე 3.0 მ, გამაგრებული გვერდების სიგანე გამყოფ ზოლთან 1.0 მ, გზისპირი 0.7 მ. მიწის ვაკისის მოწყობაზე გათვალისწინებულია მცენარეული გრუნტის ფენის მოხსნა 15 სმ და შემდგომ მისი გამოყენება ყრილის ფერდობებზე მრავალწლიანი ბალახის დასათესად. მოსახსნელი მცენარეული გრუნტის ფენა - 36360 მ³, ყრილის მოცულობა 516370 მ³, ჭრილის მოცულობა 130520 მ³, კიუვეტების მოცულობა 2400 მ³, საფეხურების მოწყობა 2750 მ³.

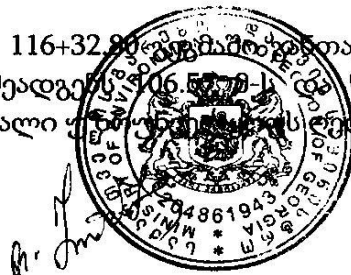
საგზაო სამოსის კონსტრუქციის საპროექტო ხანგრძლივობა შეადგენს მინიმუმ 20 წლიან საექსპლუატაციო პერიოდს, გზის სამოსის შერჩევას განხილულია ხისტი და არახისტი სამოსის ალტერნატიული ვარიანტები, რისი შედარებითაც დადგინდა, რომ ხისტი სამოსის საპროექტო ხანგრძლივობა გაცილებით მეტია, საჭიროებს ნაკლებ ხარჯებს და ნაკლებ მოვლა-შენახვას, მედეგია დეფორმაციის მიმართ, აქედან გამომდინარე შესაძლებელია გამოყენებული იქნას ადგილობრივი სამშენებლო მასალები. ცემენტბეტონის საფარის მთლიანი ფართი შეადგენს 325418 მ². პროექტი მიღებულია გზის სამოსის კონსტრუქციის შემდეგი ტიპი:

- საფარი - ცემენტბეტონი, სისქე 28 სმ;
- საფუძველი - ლორღი ფრაქციით 0-40 მმ, სისქე 25 სმ;
- ქვესაგები ფენა - ქვიშა-ხრეშოვანი ნარევი, სისქე 30 სმ;
- მისაყრელი გვერდულების მოწყობა ქვიშა-ხრეშოვანი ნარევით;

№1 სატრანსპორტო კვანძის მოწყობა გათვალისწინებულია პკ 33+94.7-ზე, რაც უზრუნველყოფს თერჯოლის და მიმდებარე სოფლების კავშირს ავტომაგისტრალთან და ასევე მაგისტრალზე მოძრავი ტრანსპორტის მოზრუნებას. №2 სატრანსპორტო კვანძი მოეწყობა პკ 127+97.3, რომელიც მაგისტრალს აკავშირებს ქვემო სიმონეთთან და ასევე უზრუნველყოფს მაგისტრალზე მოძრავი ტრანსპორტის მოზრუნებას. სატრანსპორტო მოსაზრუნებელი მეოწყობა ორ დონეში პკ 68+94 და პკ 70+17-ზე, რომელიც ასევე უზრუნველყოფს ტრასის გასწვრივ მიმდებარე სოფლებთან კავშირს სხვადასხვა მიმართულებით და მაგისტრალზე ტრანსპორტის მოზრუნებას. პროექტი ასევე ითვალისწინებს ავტობუსის გასაჩერებელი მოედნების, ავტოპავილიონების და ადგილობრივ ეზოებში შესასვლელების მოწყობას.

საპროექტო გზის მიმართულებაზე გათვალისწინებულია ახალი რკინაბეტონის ხიდების მოწყობა:

- მდ. ჩოლაბურზე ხიდი გეგმაში და პროფილში განთავსებულია სწორზე, სიგრძე პროექტით შეადგენს 106.44 მ-ს და წარმოადგენს სამ მალიან სქემას, რადგან მდ. ჩოლაბური საპროექტო გზას კვეთს კუთხით საჭირო გახდა სხვადასხვა მიმართულებით ბურჯების ერთმანეთის მიმართ წაცურება 4.5 მ-ით, რაც უზრუნველყოფს მდინარის კალაპოტის ნაკლებად გადაკეტვას და ადგილობრივი წარეცხვების შემცირებას;
- მდ. ჩხარაზე ხიდი განთავსებულია სწორზე, სიგრძე პროექტით შეადგენს 106.44 მ-ს და წარმოადგენს სამ მალიან სქემას, შუა მალით გადახურულია მდინარე, ხოლო განაპირა მალით უზრუნველყოფს ადგილობრივი საველე გზის გატარებას;
- მდ. ძეგრულაზე ხიდი გეგმაში განთავსებულია 2500 მ რადიუსზე და პროფილში განთავსებულია სწორზე, სიგრძე შეადგენს 171.64 მ-ს პროექტით განთავსებულია 2500 მ რადიუსზე და პროფილში განთავსებულია სწორზე, წარმოადგენს ხუთ მალიან სქემას, შუა მალეებით გადახურულია მდინარე, ხოლო განაპირა მალეები უზრუნველყოფს საპროექტო გზების გატარებას;
- ხიდი ღელეზე პკ 91+19.88, პროექტით განთავსებულია 1600 მ რადიუსზე და პროფილში განთავსებულია სწორზე, ხიდის სიგრძე შეადგენს 106.56 მ-ს და წარმოადგენს სამ მალიან სქემას, რომელიც შუა მალით გაატარებს არსებულ ღელეს, ხოლო განაპირა მალით უზრუნველყოფს ადგილობრივი საველე გზის გატარებას, (საჭიროებს კალაპოტის გაჭრას);
- ხიდი ღელეზე პკ 97+44.71 პროექტით განთავსებულია 1200 მ რადიუსზე, ხიდის სიგრძე შეადგენს 105.27 მ-ს და არის სამ მალიანი, რომელიც გაატარებს არსებულ ღელეს;
- ხიდი ღელეზე პკ 105+04.55 გეგმაში და პროფილში განთავსებულია სწორზე, ხიდის სიგრძე პროექტით შეადგენს 106.44 მ-ს და წარმოადგენს სამ მალიან სქემას, რომელიც შუა მალით გაატარებს არსებულ ღელეს, ხოლო განაპირა მალით უზრუნველყოფს ადგილობრივი საველე გზის გატარებას;
- ხიდი ჩარჩხელის ღელეზე პკ 116+32.80 გეგმაში განთავსებულია 1500 მ რადიუსზე, ხიდის სიგრძე შეადგენს 106.53 მ-ს და წარმოადგენს სამ მალიან სქემას, რომლის შუა მალი უზრუნველყოფს არსებულ ღელეს გატარებას;

- ხიდი როკიანის დელეზე პკ 127+66.28 გეგმაში და პროფილში განთავსებულია სწორზე, ხიდის სიგრძე შეადგენს 106.44 მ-ს, წარმოადგენს სამ მალიან სქემას, უზრუნველყოფს დელის გატარებით შუა მალში და საპროექტო გზის გატარების განაპირა მალში;
- ხიდი კაჟის დელეზე პკ 132+64.34 გეგმაში განთავსებულია 1000 მ რადიუსზე და პროფილში 30000 მ ამოზნექილ რადიუსზე, ხიდის სიგრძე პროექტით შეადგენს 104.86 მ-ს და წარმოადგენს სამ მალიან სქემას, რომელიც შუა მალით გაატარებს არებულ დელეს;

საპროექტო გზაზე გადაკვეთა გათვალისწინებულია ორ დონეზე სატრანსპორტო კვანძის მოწყობით. აღნიშნულ გადაკვეთებზე მოეწყობა ორმალიანი გზაგამტარი სქემით 2x33 მ. გზაგამტარის მთლიანი სიგრძე 12.2 მ, სავალი ნაწილის სიგანე 9.0 მ, ტროტუარების სიგანე 1.0 მ. გზაგამტარი პკ 33+94.71 საპროექტო გზას კვეთს ირიბად (80°) და გეგმაზე განთავსებულია სწორზე, ხოლო პროფილში ვერტიკალურ მრუდზე, რადიუსით $R=3000$ მ. ასევე პროექტი ითვალისწინებს ორმალიანი საფეხმავლო ხიდეების მოწყობას სქემით 2x27 (პკ 4+65, პკ 37+50, პკ 62+64, პკ 74+74, პკ 103+67). ხიდების გადაკვეთა გეგმაში საპროექტო გზასთან შეადგენს 900-ს, ხოლო პროფილში ორმხრივ ქანობზეა მოწყობილი, სიგრძე 56.76 მ, გაბარიტი 3.0 მ, ხიდის მთლიანი სიგანე 3.3 მ-ია და ორივე მხარეს გათვალისწინებულია იგივე სიგანის და სიგრძის ჩამოსასვლელი კიბეები, ბურჯები დაფუძნებულია ნაბურღ-ნატენი ხიმინჯოვან საძირკვლებზე და ასევე კრინაბეტონის ტანისგან და რიგელისაგან. მალის ნაშენის განივ კვეთში არის 2 რკინაბეტონის კოჭი (რკინაბეტონის კოჭების კონსტრუქცია მიღებულია =27 მ სიგრძის წინასწარდამაბული ტესტური ფორმის კოჭები).

საპროექტო მონაკვეთზე ასევე გათვალისწინებულია მიწების მოწყობა ატმოსფერული ნალექების მოცილების მიზნით, მინიმალური კვეთი 1.5 x 2.0 მ და მაქსიმალური კვეთი 4.0 x 2.5 მ. სიმონეთის კვანძზე მდინარე როკიანზე, რამპებზე ეწყობა რკინაბეტონის მიწები ნაბურღ-ნატენი ხიმინჯებზე კვეთით 6.0 x 4.5 მ-2 ცალი.

- მილი 1.5 x 2.0 მ - 18 ცალი;
- მილი 4.0 x 2.5 მ - 7 ცალი;
- საველე გადასასვლელი 6.0 x 4.5 მ - 3 ცალი;

საპროექტო ტერიტორიაზე სავარაუდოდ მოეწყობა დამხმარე სამშენებლო ობიექტები: სამშენებლო ბანაკი 200 მუშის დასაბინავებლად (1.5 ჰა), ტრანსპორტისა და აღჭურვილობის ეზო 100 სატრანსპორტო საშუალებისა და მძიმე სამშენებლო ტექნიკის 150 ერთეულისთვის (2 ჰა) და ბეტონის ქარხანა (3 ჰა).

საცხოვრებელი ბანაკის მოწყობისას აუცილებელია სასმელ-სამეურნეო წყლით მომარაგება. შერჩეული ტერიტორიაზე შესაძლებელია მილისებრი ან შახტური ჭის მოწყობა და მიწისქვეშა მტკნარი წყლით ბანაკის წყალმომარაგება. ტერიტორიაზე მოეწყობა სამარაგო რეზერვუარი, რომლიდანაც ბანაკის ობიექტებს წყალი მიეწოდება თვითდინებით. ჩამდინარე წყლები ბანაკის ტერიტორიაზე მოწყობილი საკანალიზაციო სისტემით შეიკრიბება და ტერიტორიიდან გაყვანა მოხდება საერთო კოლექტორით. ჩამდინარე წყლები დაბინძურებული იქნება ორგანული

ნივთიერებებით, ამიტომ საჭიროებს ბიოლოგიურ გაწმენდას, რისთვისაც უნდა მოეწყოს ტექნიკურად შედარებით მარტივი ნაგებობა სეპტიკი (სეპტიკში ერთდროულად მოხდება ჩამდინარე წყლების მექანიკური, ბიოლოგიური გაწმენდა და ლამის მინერალიზაცია) სეპტიკის გავლის შემდეგ მოხდება ჩამდინარე წყლის დეზინფექცია და ზედაპირული წყლის ობიექტში ჩაშვება.

ტრასის მონაკვეთის ვიზუალური დათვალიერებით არ შეინიშნება რაიმე ხელისშემშლელი მნიშვნელოვანი ფიზიკურ-გეოლოგიური მოვლენა ან პროცესი, საჭიროა ზედაპირული წყლების რეგულაცია მიკრო-რელიეფური პირობების გათვალისწინებით. მეწყერის საშიშროება შემჩნეულ იქნა ერთ მონაკვეთზე კვ 97-სა და კვ 98-ს შორის, რომელმაც წარმოშვა დაახლოებით 6-7 მ სიმაღლის ყრილი, რაც სავარაუდოდ გამოწვეული იქნა სუსტი თიხოვანი გრუნტების ზედმეტი ტენიანობით. აუცილებელია გათვალისწინებულ იქნას მდ. ძერვულას ეროზიული მოქმედების ფაქტორი, რადგანაც აღმოჩენილ იქნა ოდნავი გვერდითი და ღრმა ეროზია.

საკვლევი ტერიტორია შედის საქართველოს ბელტის არტეზიული აუზის წყალტუბოს და არგვეთის ფოროვანი, ნაპრალოვანი და ნაპრალოვან-კარსტული წყლების არტეზიულ აუზში და ნაწილობრივ ძირულის კრისტალური მასივის ნაპრალოვან და ნაპრალოვან-კარსტული წყლების რაიონში. საკვლევი ტერიტორიის ფარგლებში გავრცელებული ქანები, მათი მაღალი ნაპრალიანობის და ფორიანობის გამო წყალშემცველია. მიწისქვეშა წყლების განლაგებისა და მოძრაობის, მათი ჰიდროქიმიური ტიპების მსგავსების საფუძველზე წყალშემცველი ქანები დაყოფილია ცალკეულ კომპლექსებად და ჰორიზონტებად. მიწისქვეშა წყლები დაყოფილია ორ ჯგუფად: ღრმა და არა ღრმა ცირკულაციის. არაღრმა ცირკულაციის წყლები წარმოდგენილია მეოთხეული ნალექების გრუნტის წყლებით და აგრეთვე ძირითადი ქანების ნაპრალოვან-გამოფიტული ზონის წყლებად. ღრმა ცირკულაციის წყლები წარმოდგენილია სტრუქტურების დაძირულ ნაწილებში ფორმირებადი წყლებით.

წინასწარი მონაცემებით ობიექტზე დასაქმებულთა რაოდენობა შეადგენს 200-მდე მუშას. ყოველწლიურად თითო მუშა წარმოქმნის 0.70 მ³ საყოფაცხოვრებო ნაგავს. საყოფაცხოვრებო ნარჩენების რაოდენობა შეადგენს 140 მ³/წელ. საყოფაცხოვრებო ნარჩენის გატანა მოხდება მუციპალური დასუფთავების სამსახურის მიერ შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე. ნავთობით დაბინძურებული ნარჩენები და სხვა საშიში ნარჩენები დროებით განთავსდება ქარხნის ტერიტორიაზე გარემოსდაცვითი და ჰიგიენური მოთხოვნების გათვალისწინებით და გადაეცემა ნებართვის მქონე ორგანიზაციას დამუშავების/განთავსების/გაუვნებელყოფისათვის. ხის მასალების გადაცემა მოხდება ადგილობრივ მოსახლეობაზე შემდგომი გამოყენების მიზნით.

ტერიტორიაზე აუცილებელია უსაფრთხოების წესების დაცვა სამუშაოების შესრულების დროს, ხანძარსაწინააღმდეგო და საწარმოო სანიტარიისა. სატრანსპორტო საშუალებები აღჭურვილი უნდა იყოს ხმოვანი და განათების ნიშნებით (მუშა მდგომარეობაში), პარკირების ადგილი უნდა იყოს შემოდობილი და ასევე მომსახურე პერსონალი შესაბამისი ფორმებით აღჭურვილი. კონტრაქტორი პასუხისმგებელია სამუშაოების ჩატარებაზე შრომის კანონმდებლობისა და უსაფრთხოების მოთხოვნების დაცვით, აგრეთვე საწარმოო სანიტარული მოთხოვნების გათვალისწინებაზე.

გზის სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე უნდა გათვალისწინებულია მოსამზადებელი სამუშაოების ჩატარება: ტრასის სიგრძეზე დასაწყობვა 21.564კმ; სამშენებლო მონაკვეთის განთვისების ზონის დასაზღვრავი საჰაერო

ელექტროგადამცემი ხაზების გადატანა; მაგისტრალური გაზსადენის გადატანა d-500 მმ; საშუალო წნევის გაზსადენის გადატანა d-200 მმ; საშუალო წნევის გაზსადენის გადატანა d-100 მმ; საშუალო წნევის გაზსადენის გადატანა d-80 მმ; მაღალი წნევის ნავთობსადენზე გარსაცმის მოწყობა; ოპტიკური ბოჭკოვანი კაბელის გადატანა შპს "ფოტონეტი" 15.2 კმ; არსებული შენობა-ნაგებობების დემონტაჟი და მასთან დაკავშირებული ყველა სამუშაო; გზის მშენებლობისთვის სამშენებლო ტერიტორიის განთავისუფლება არქეოლოგიური ნაშთებისაგან; არსებული საფარის დაშლა ცივი ფრეზირების მეთოდით.

ავტომაგისტრალის მშენებლობასთან და ექსპლუატაციასთან დაკავშირებული ხმაურის რადიუსი არ აღემატება 160 მ-ს, 60db ხმაურის დონე მხოლოდ იქნება სამშენებლო მოედნიდან 50 მ-ის ფარგლებში. დასახლებულ პუნქტებზე უარყოფითი ზემოქმედება არ ექნება ხმაურს.

სამშენებლო სამუშაოების დროს ფლორაზე საერთო ზემოქმედება მოსალოდნელია შემდეგი მოცულობით:

- ტყის მოჭრა და ამოძირკვა - 3.35 ჰა;
- ქარსაცავი ზოლის მოჭრა ამოძირკვა - 2.36 ჰა;
- ბუჩქნარის გაჩეხვა და ამოძირკვა - 6.14 ჰა;

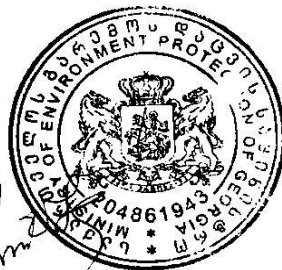
“საქართველოს “წითელი ნუსხაში” შეტანილი ან გადაშენების პირას მდგარი სახეობების დაზიანების საკომპენსაციოდ შემოთავაზებული ყოველი მოჭრილი ხის ან ბუჩქის სანაცვლოდ 10 ახალი ნერგის დარგვა. უნდა მოეწყოს ხელოვნური თავშესაფრები (100-300 მ-ში) ფრინველებისა და ცხოველების იმ თავშესაფრების ნაცვლად, რომლებიც აღმოჩნდება მოსაჭრელ ხეებზე, ასევე მცენარეები დაიფარება მტვრით, რაც ზემოქმედებას მოახდენს საკვებ ბაზასა და ხერხემლიანი და უხერხემლო სახეობების გამრავლებაზე. ეს მშენებლობისას გამოყენებულ უნდა იქნას მტვერის შემცირების ტექნოლოგიები: მორწყვა, მასალების გადახურვა და ა.შ. ზემოქმედების არეში არ ხვდება არც ერთი დაცული ტერიტორია, ყველაზე ახლოს არის აჯამეთის აღკვეთილი, რომელიც 3.46 კმ-ით არის დაშორებული გზის მონაკვეთიდან.

პროექტის განუხორციელებლობა გამოიწვევს დიდ დატვირთვას. მოძრაობის ინტენსივობა ჯერჯერობით ასატანია, მაგრამ მდგომარეობა უფრო და უფრო გაუარესდება, ვინაიდან მანქანების რაოდენობა სწრაფად იზრდება. საცობებით გამოწვეული ხარჯები მნიშვნელოვანი გახდება თუ არ განხორციელდება ეს პროექტი. ვინაიდან ქუთაისის გზების სისტემის დატვირთულობის ნახევარზე მეტი მოდის საავტომობილო ტრანსპორტის მოძრაობაზე. იქნება დამატებითი ზემოქმედებები ჯანმრთელობაზე ტრანსპორტის გაზრდილი ემისიისა და ხმაურის გამო, რაც უკავშირდება ტრანსპორტით ხანგრძლივ მოგზაურობასა და მოგზაურობის დროის გაზრდას ქუთაისის დატვირთულ ქალაქში. განხილულ იქნა სხვადასხვა ალტერნატივა, რომელთა ნაწილი გადიოდა ქუთაისზე, ხოლო ნაწილი გარს უვლიდა. ქუთაისის ახალი ასაქცევის-სამტრედიის მონაკვეთის ალტერნატიული პროექტები (ოთხი მარშრუტი: ჩრდილოეთის მიმართულება, სამხრეთი 1, სამხრეთი 2 და სამხრეთი 3). საბოლოოდ საჭირო გახდა ქ. სამტრედიის გვერდის აქცევა, რის შედეგადაც მე-3 სამხრეთული ვარიანტი მიჩნეულ იქნა ოპტიმალურ მარშრუტად. სამტრედიის ასაქცევი გზა

მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებს საგზაო მოძრაობას. ამავე დროს, ეს საუკეთესო ვარიანტია განსახლების თვალსაზრისითაც.

სამუშაოების დასრულებისას ყველა მონაკვეთი უნდა აღდგენილ იქნას თავის საწყის მდგომარეობამდე. საჭიროების შემთხვევაში, აუცილებელია ანტიეროზიული ღონისძიებების გატარება: ანტიეროზიული თვალსაზრისით ეფექტიანი მცენარეული საფარი, დრენაჟი, ბერმები და სხვა დამხმარე საინჟინრო ნაგებობები. ნიადაგის ჰუმუსოვანი ფენის აღდგენა საკმარისია ბალახოვანი საფარის აღსადგენად და ვინაიდან პროექტი არ ითვალისწინებს დიდი რაოდენობით ხეებისა და ბუჩქების მოჭრას, ამით მცენარეული საფარის აღდგენის მნიშვნელოვანი კომპონენტი შესრულებული იქნება.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შედეგად გამოვლენილი პირობები ასახულია წინამდებარე დასკვნის III თავში.

III. პირობები

საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი ვალდებულია:

1. საქმიანობა განხორციელოს გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშით წარმოდგენილი სქემის მიხედვით;
2. საქმიანობა განხორციელდეს გარემოსდაცვითი მონიტორინგის და მენეჯმენტის გეგმის შესაბამისად, მშენებლობის და ექსპლუატაციის ფაზაზე;
3. გზის მშენებლობის ეტაპზე ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონალური წყაროების ფუნქციონირების შემთხვევაში, საქმიანობის განმახორციელებელმა სუბიექტმა მშენებლობის დაწყებამდე უნდა უზრუნველყოს კანონმდებლობით დადგენილი შესაბამისი ჰაერდაცვითი დოკუმენტაციის შემუშავება და გარემოს დაცვის სამინისტროსთან შეთანხმება;
4. იმ შემთხვევაში, თუ ჩქაროსნული საავტომობილო გზის ზესტაფონი-ქუთაისის მონაკვეთის სამშენებლო სამუშაოების პროცესში კონტრაქტორი გადაწყვეტს ბეტონის ქარხნებისა და საყოფაცხოვრებო ბანაკების დამონტაჟებას, ბეტონის ქარხნის და საყოფაცხოვრებო ბანაკების ფუნქციონირების შედეგად ჩამდინარე წყლების ზედაპირული წყლის ხარისხზე ნეგატიური ზემოქმედების შემცირების მიზნით, კონტრაქტორი ვალდებულია უზრუნველყოს ჩამდინარე წყლების გაწმენდის გარეშე ჩაშვების აკრძალვა;
5. წარმოდგენილი ჩამდინარე წყლების ზედაპირული წყლის ობიექტებში ჩაშვებისთვის უნდა შემუშავდეს ზედაპირული წყლის ობიექტებში ჩამდინარე წყლების ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების ნორმები, დადგენილი წესით შეთანხმდეს გარემოს დაცვის სამინისტროსთან და დაცული იქნას ამ ნორმების მოთხოვნები;
6. გზმ-ს ანგარიშის მიხედვით პროექტის განხორციელების პერიოდში სავარაუდოდ ჭრას დაექვემდებარება საქართველოს წითელ ნუსხაში შეტანილი სახეობების ინდივიდები, აუცილებელია ზუსტად იქნას განსაზღვრული მოსაჭრელი ხე-მცენარეების სახეობრივი და რაოდენობრივი შემადგენლობა და წითელ ნუსხაში შეტანილი ხე-მცენარეების განადგურების შემთხვევაში ქმედებები უნდა განხორციელდეს "წითელი ნუსხისა" და "წითელი წიგნის" შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად;
7. გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილია მხოლოდ ზოგადი სახის შემარბილებელი ღონისძიებები უარყოფით ზეგავლენას დაქვემდებარებული ფაუნის მიმართ, იმის გათვალისწინებით, რომ სამშენებლო პროცესის დროს ზეგავლენის ქვეშ შეიძლება მოხვდეს საქართველოს წითელ ნუსხაში შეტანილი სახეობები, მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოფილ იქნას დამატებით დეტალური კვლევის განხორციელება და შემუშავდეს კონკრეტული

შემარბილებელი/საკომპენსაციო ღონისძიებები კონკრეტული სახეობებისათვის;

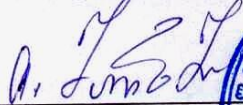
8. უზრუნველყოს მონიტორინგის გეგმაში გათვალისწინებული იყოს ბიომრავალფეროვნებაზე დაკვირვების საკითხები მშენებლობის ფაზისათვის, განსაკუთრებით საქართველოს წითელ ნუსხაში შეტანილ სახეობებთან მიმართებით
9. მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს საყოფაცხოვრებო და სახიფათო ნარჩენების სეპარირებული შეგროვება, აღრიცხვა, დროებით უსაფრთხოდ განთავსება და შემდგომი მართვის მიზნით სათანადო გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მქონე ორგანიზაციებზე გადაცემა;
10. მშენებლობის ერთი ეტაპიდან შემდგომ ეტაპზე გადასვლისას გათვალისწინებული იქნას სამშენებლო სამუშაოების ზემოქმედება მოძრაობის ინტენსივობაზე;
11. ვინაიდან გზშ-ს ანგარიშის თანახმად გათვალისწინებულია მდ. ჩხაზე, მდ. ბევრულა, მდ. ჩოლაბურზე და ღელეებზე: სახიფათო გადასასვლელების მშენებლობა, საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია განახორციელოს, სანიაღვრე წყალ არინების საშუალებების (სისტემით უზრუნველყოფა);
12. მშენებლობის დაწყებამდე გარემოს დაცვის სამინისტროში წარმოდგენილ იქნას: ავტომეურნეობების, სამშენებლო ბანაკების, ნებისმიერი ტექნიკური მომსახურების ობიექტების გენერალური გეგმები, მშენებლობის პროცესში მოსალოდნელი ემისიების პარამეტრების დატანით;
13. იმ შემთხვევაში თუ დაგეგმილი საავტომობილო გზის მშენებლობის პროცესში დამატებით განხორციელდება რაიმე სახის ეკოლოგიურ ექსპერტიზას დაქვემდებარებული საქმიანობა (მაგ: ცემენტის მობილური ან სტაციონალური ქარხნის განთავსება, ცემენტის წარმოება და ა.შ), საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია აღნიშნული საქმიანობის განხორციელებისათვის, გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით გაიაროს კანონით დადგენილი პროცედურები;
14. მშენებლობის დაწყებამდე გარემოს დაცვის სამინისტროში წარმოადგინოს პროექტის არეალში მოხვედრილი ინფრასტრუქტურული ობიექტების მესაკუთრეებთან დადებული ხელშეკრულება;
15. უზრუნველყოს დაგეგმილი მარშრუტის არეალში, ეროზიის საწინააღმდეგო, ნაპირგამაგრების საინჟინრო დაცვის ღონისძიებების განხორციელება;
16. უზრუნველყოს გზშ-ს ანგარიშის მიხედვით წარმოდგენილი ყველა შემარბილებელი ღონისძიების შესრულება;

IV. დასკვნა

საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ, ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით, წარმოდგენილ ჩქაროსნული საავტომობილო გზის ზესტაფონი-ქუთაისის მონაკვეთის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III თავში გათვალისწინებული პირობებით.

ეკოლოგიური ექსპერტიზისა და ინსპექტირების
დეპარტამენტის უფროსის მოვალეობის შემსრულებელი

თამარ შარაშიძე
(სახელი, გვარი)

(ხელმოწერა)

